

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH140031
NAZWA
OBSZARU Las Jana III Sobieskiego

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH140031	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Las Jana III Sobieskiego

1.4. Data opracowania 2008-10	1.5. Data aktualizacji 2024-03
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2009-10
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2012-01
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2023-10
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 11 września 2023 r. w spr. soo Las Jana III Sobieskiego (PLH140031)

Wyjaśnienia:	Korekta granic - zatwierdzona 02.2022 r.
--------------	--

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna
21.1655

Szerokość geograficzna
52.2327

2.2. Powierzchnia [ha]:
114.4

2.3. Obszar morski [%]
0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL12

Mazowieckie

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

[Powrót](#)

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
9170			105.16		M	B	C	B	B
9110			0.5		M	C	C	B	B

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N19	0.69
N23	1.29
N16	98.02
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar, będący jednocześnie rezerwatem przyrody, jest pozostałością po dawnej Puszczy Mazowieckiej, rozciągającej się na terenach Mazowsza w czasach średniowiecza do XIV wieku. Do okresu II wojny światowej Las Sobieskiego, wcześniej nazywany Lasem Wawerskim, wchodził w skład Dóbr Wilanowskich i stanowił własność prywatną należącą m.in. do króla Jana III Sobieskiego. Ostatnim właścicielem tychże dóbr do okresu II wojny światowej był hrabia Adam Branicki. „Las Wawerski” funkcjonował do 1939 roku. Po wybuchu wojny teren ten był silnie dewastowany. Drzewostany na terenie rezerwatu zostały zniszczone przez wojska okupacyjne oraz okoliczną ludność, która prowadziła nielegalny wyrąb drzew i wypas zwierząt. Ślady okopów strzeleckich i artyleryjskich oraz liczne leje po wybuchach są widoczne w lesie do dzisiaj. Po II wojnie światowej kompleks leśny Las Sobieskiego i przyległe lasy weszły w skład Lasów Państwowych, do Nadleśnictwa Drewnica i Jabłonna.

Na terenie obszaru występują dwa typy siedlisk przyrodniczych, znajdujących się na liście załącznika I Dyrektywy Siedliskowej (92/43/EEC). Prowadzone na terenie obszaru działania skierowane były przede wszystkim na zachowanie naturalności siedlisk lasów dębowo-sosnowo-lipowych oraz wspieranie gatunków odpowiadających siedliskowym typom lasu. Zabiegi ochrony czynnej związane z utrzymaniem płatów świetlistej dąbrowy *Potetillo albae-Quercetum* (wykaszenie roślinności zielnej, eliminacja podszytu i podrostu złożonego z lipy, grabu i czeremchy) prowadzone były w celu zahamowania sukcesji tego zbiorowiska w kierunku zespołów grądowych *Tilio-Carpinetum*.

4.2. Jakość i znaczenie

W obszarze PLH140031 przedmiot ochrony stanowi siedlisko 9170 oraz 9110.

9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)
Siedlisko obejmuje swym zasięgiem niemal całą powierzchnię obszaru. Pewna część płatów z lasami grądowymi wykazuje pewien stopień zniekształcenia oraz wykształcenie się leśnych zbiorowisk zastępczych. Wyraża się to odmiennym od naturalnego składem i strukturą drzewostanu oraz znacznym zubożeniem składu gatunkowego runa. Na terenie obszaru odnotowano 2 formy degeneracji lasów grądowych: pinetyzację oraz neofityzację. Wyżej wymienione fragmenty grądów znajdują się jednak w stanie uprzywilejowanym, rokując na regenerację w kierunku fitocenoz naturalnych. Drzewostan w I piętrze buduje sosna pospolita w wieku ok. 60 lat, miejscami z domieszką brzoza brodawkowata i dąb bezszypułkowy, natomiast II piętro, stosunkowo luźno zwarte, tworzą: dąb bezszypułkowy i szypułkowy oraz czeremcha amerykańska. Pojedynczo w II piętrze spotyka się gruszę pospolitą. W warstwie podszytu panuje grusza, której dość licznie towarzyszy jarząb pospolity. Rzadziej występuje tu kruszyna pospolita i porzeczek agrest, a sporadycznie grab pospolity. Z uwagi na liczne występowanie czeremchy w obszarze runo jest tu mocno zubożałe. Biorąc powyższe pod uwagę reprezentatywność siedliska oceniono jako dobrą (B). Udział powierzchni pokrytej typem siedliska przyrodniczego w obszarze w stosunku do całkowitej powierzchni pokrytej przez ten typ siedliska w obrębie terytorium państwa nie przekracza 2% w związku z tym parametr powierzchni względnej otrzymał ocenę C. Z uwagi na częściową degenerację siedliska stan zachowania kształtuje się na poziomie dobrym (B). Ocenę ogólną określono metodą najlepszej oceny eksperckiej i nadano jej wartość dobrą – B.

9110 Ciepłolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti-petraeae*)

Z uwagi na bogactwo gatunkowe, mimo zajmowania niewielkiej powierzchni, siedlisko pełni bardzo ważną rolę w zwiększaniu różnorodności biologicznej na poziomie ekosystemu, jak również na poziomie całego regionu oraz kraju. Zidentyfikowanym zagrożeniem jest sukcesja leśna w kierunku grądu *Tilio-Carpinetum*

oraz ekspansja gatunków obcych inwazyjnych, takich jak niecierpka drobnokwiatowego (*Impatiens parviflora*), czerwienchy amerykańskiej (*Padus serotina*). Warunki glebowe na terenie rezerwatu i ich ścisłe powiązanie z grądami, mocno ograniczają możliwość utrzymania świetlistej dąbrowy w stanie nie pogorszonym, w tym niezmnieszonej powierzchni. Drzewostan świetlistej dąbrowy w I piętrze buduje dąb szypułkowy w wieku ponad 160 lat z domieszką lipy drobnolistnej, natomiast w II piętrze pojawia się miejscami sosna pospolita. Odnotowuje się brak warstwy podszytu. Niewielki udział w runie spośród charakterystycznych gatunków ciepłolubnych (poniżej 1%) mają tu jedynie bukwica zwyczajna i kokoryczka wonna. Z innych gatunków ciepłolubnych ponad 50% powierzchni zajmuje konwalia majowa, która ogólnie dominuje w runie. Odnawia się tu także dąb szypułkowy. Sąsiedztwo grądów oraz podatność omawianego siedliska na naturalną sukcesję i procesy grądowania sprawiają, że w zbiorowisku tym mogą i będą zachodzić dynamiczne i nieodwracalne zmiany. Biorąc powyższe pod uwagę reprezentatywność siedliska oceniono jako znaczące (C). Udział powierzchni pokrytej typem siedliska przyrodniczego w obszarze w stosunku do całkowitej powierzchni pokrytej przez ten typ siedliska w obrębie terytorium państwa nie przekracza 2% w związku z tym parametr powierzchni względnej otrzymał ocenę C. Z uwagi na częściową degenerację siedliska stan zachowania kształtuje się na poziomie dobrym (B). Ocenę ogólną określono metodą najlepszej oceny eksperckiej i nadano jej wartość dobrą – B.

Powyższe dane są również zgodne z obowiązującym planem ochrony dla rezerwatu przyrody im. Króla Jana Sobieskiego, zawierającego zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Las Jana III Sobieskiego PLH140031.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	G01		o
H	I01		i
H	K02.01		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0

Prywatna	0
Nieznana	100
Suma	100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Taxus SI w Warszawie, 2012 r. Dokumentacja do planu ochrony dla rezerwatu przyrody im. Króla Jana Sobieskiego. 2. Zarządzenie Ministra Leśnictwa z dnia 16 października 1952 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. Nr 93, poz. 1449). 3. Zarządzenie nr 21 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 23 sierpnia 2010 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Rezerwat im. Króla Jana Sobieskiego”. 4. Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 6 lipca 2018 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Rezerwat im. Króla Jana Sobieskiego”.

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL03	99.71	PL02	99.17		

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL03	Mazowiecki Park Krajobrazowy	*	99.71
PL02	Rezerwat im. Króla Jana Sobieskiego	*	99.17

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie
Adres:	Polska Henryka Sienkiewicza 3 00-015 Warszawa
Adres e-mail:	sekretariat@warszawa.rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒	Tak	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 5 lipca 2018 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Rezerwat im. Króla Jana Sobieskiego” Link: http://edziennik.mazowieckie.pl/#/legalact/2018/6896/
☐	Nie, ale jest w przygotowaniu	
☐	Nie	

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH140031

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒

Tak

☐

Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)